

Vízkelet-Hegy elhagyott temploma

2009 június 27. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmen kívül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Európa legnagyobb folyami szigete, a Csallóköz lapályán, 120 méterrel a tengerszint felett, Galántától hét kilométerre fekszik az 1160 magyar lakost számláló Vízkelet. A község neve – amely az él?vizekben dúskáló táj egy átkel?helyére utal (szlovákul Cierny Brod, azaz Feketerév) – már 1113-ban felbukkan a zobori apátság javainak összeírásában. A XIV. század els? negyedében Csák Máté birtoka. A településsel egybeépült Hegy nev? falurész is szerepel Árpád-kori iratokban, 1239-ben a pozsonyi királyi váruradalom részeként. A széles f?utca közepén, néhány méteres relatív magaslaton áll a valamikor önálló egyházközség évtizedek óta használaton kívüli temploma.

A vörös téglából készült, vakolatlan, torony nélküli épület els? pillantásra elhanyagolt gazdasági építménynek t?nik, pedig ha jobban megnézzük, pompás román kori architektúra rejt?zik a puritán küls? mögött. Arányosan nyújtott négyszög? hajója északkelet felé csaknem ugyanolyan széles, kissé szabálytalan sokszögzáródású, támpilléres szentélyben folytatódik. A tíz méter hosszú hajó küls? falain 12-12, félkör? idomtéglaiból rakott, egymástól függ?leges sudarakkal elválasztott vakárkád látható, amelyet alul rézs?s lábazat, felül ívkoszorú f?z öszsze. A hét méter széles nyugati homlokzaton nyolc hasonló formájú faltükör sorakozik, hét szimmetrikusan elosztott lizénával elválasztva. Az egyenes keretes, román kori kapuzat fölött körablak nyílik, a déli oldalon lév?, tekintélyesebb bejárat fölött két tölcserablak bocsátja be a fényt a bels? térbe. A belül csupasz, vakolt-meszelt falú templom szentélyének három egyszer?, enyhén csúcsíves ablaka van. Itt is felt?nik, hogy a stílusjegyei alapján legalább másfél évszázaddal kés?bb keletkezett gótikus szentély kit?zése, szerkesztése mennyivel pontatlanabb, igénytelenebb a román kori hajójénál, illetve a másféle módon és másfajta téglákból készült falhálók finomsága között milyen szembet?n? a különbség a régebbi javára.

Az els? templom 1220 és 1230 között épült Sz?z Mária tiszteletére. Eredetileg olyan félköríves szentélye lehetett, amelyet például a dunántúli Magyarszecs?dön s a közelben több helyütt láthatunk, ezt itt azonban a XIV. század végére keltezhet? b?vítés eltüntette. Faragott épületrészletet alig látni. A szentély fiókos boltozatának egyszer? vállkövein kívül csak egyetlen k?töredék ragadja meg figyelmünket. Ez azonban nem mindennapi darab! A nyugati kaputól délre 78 centiméter széles, 43 centi magas fehér dolomitlap fekszik a talajszintig befalazva. Két vékony pálcataja egy nagyobb és másik, kisebb mankós, úgynevezett jeruzsálemi keresztben végz?dik. Ha ez az utólag a téglafalba illesztett, eredetileg minden bizonnyal sírfedlap vagy álló emlékk? beszélni tudna, talán többet megtudhatnánk e különös templom XIII. századi épít?inek kilétér?l.

Így csak azt tudhatjuk biztosan, hogy a török id?kben elhagyott épületet el?ször 1752–53-ban, majd 1915-ben és 1940–43 között, végül az 1970-es években renoválták. A t?le keletre lév?, kicsiny kálváriakápolna – ajtófelirata szerint – 1736-ban épült a Fájdalmas Sz?zanya tiszteletére. Az épületcsoportot egy szép barokk piet?szobor teszi teljessé.

Ludwig Emil, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló

